

Poljedelstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes popoldne bo pretežno jasno, pihal bo šibak vzhodni do jugovzhodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 22 do 27 °C.

Jutri bo jasno z nekaj vzhodnega vetra. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 11, najvišje dnevne od 22 do 26, na Goriškem do 28 °C.

Obeti V sredo bo sprva še povečini sončno. Popoldne se bo oblačnost od zahoda povečala, začele se bodo pojavljati krajevne plohe in posamezne nevihte. V četrtek bo pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami.

Vremenska slika Območje visokega zračnega tlaka sega iznad vzhodne Evrope do Balkana in severnega Sredozemlja. Vremenske fronte se zadržujejo na zahodnim in severnim delom Evrope. Od jugovzhoda doteka k nam razmeroma topel in suh zrak.

*Vir: ARSO, ponedeljek, 29. marec 2024 ob 13:00

SVETOVANJE

Osrednjeslovenska, notranjska, gorenjska in primorska regija

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

JV, posavska, zasavska, savinjska in koroška regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Sandi Arnuš, inž. agr.
041 715 641, sandi.arnus@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, andrej.kos@karsia.si

Varstvo ozimnih žit

Varstvo ozimnih žit pred glivičnimi boleznimi

Žita so bila v zadnjem tednu prizadeta zaradi nizkih temperatur in ponekod tudi slane. Vreme je v zadnjih dneh poskrbelo tudi za obilico padavin (napoved po praznikih je tudi deževna) in tako bodo ob napovedanem dvigu temperatur v prihodnjih dneh in ob prisotnosti vlage nastopili ugodni pogoji za razvoj bolezni žit, predvsem **pšenične listne pegavosti** in **pepelovke**. Seveda pa moramo žita takoj po sklaskenju zaščititi tudi v klas pred **boleznim klasa - fuzariozami**.

Zato vsem pridelovalcem žit svetujemo, da svoje posevke ob trenutnih vremenskih razmerah, čim prej zaščitijo z zanesljivim fungicidom, v kolikor je od zadnjega škropljenja minilo že več kot tri tedne in bo klasenje (predvsem poznejših sort pšenice) nastopilo šele čez več kot 10 dni. V kolikor od zadnjega škropljenja še ni preteklo tri tedne in je pšenica tik pred klasenjem svetujemo, da se opravi naslednje škropljenje v klas takoj po končanem klasenju v začetku cvetenja, pri čemer je pomembno, da zaščito opravimo vedno pred dežjem.

Za zaščito klasa, lista in stebela svetujemo uporabo novega, izredno učinkovitega in vsestranskega fungicida **Verben v odmerku 1 L/ha**. Lahko ga uporabimo v vseh posevkih žit (pšenica, ječmen, rž in tritikala). Fungicid **Verben** vsebuje učinkovini protiokonazol in prokvinazid in je v povsem novi, sodobni formulaciji, ki zagotavlja maksimalno delovanje fungicida v vseh vremenskih pogojih. Prav tako je fungicid **Verben** izredno širok v delovanju na vse pomembne bolezni žit, kar ga uvršča v razred najučinkovitejših žitnih fungicidov. **Verben** ima odlično delovanje tudi na fuzarioze in je kot tak odlična izbira za zaščito klasa.

Da bi dosegli optimalno delovanje in fungicidi ne bi predstavljali stresa za rastline, škropljenje opravimo v suhem in lepem vremenu ob dnevnih temperaturah nad 10-15 °C in pri nočnih temperaturah, ki naj ne padejo pod 6 °C. Priporoča se dodajanje močila **Nu-film-Premium v odmerku 30 mL/ha**.

Fungicid Verben in močilo Nu-Film-Premium

Bolezen klasa - fuzarioza

Pšenična listna pegavost

Pšenična pepelovka

Varstvo ozimnih žit

Varstvo ozimnih žit pred škodljivci

V zadnjih dneh pred padavinami smo ponekod v posevkih žit opazili izredno močno prisotnost odraslih hroščkov **rdečega žitnega strgača**. Svetujemo redno spremljanje tega škodljivca in ob pojavu ličink pravočasno ukrepati. Prav tako pa se lahko v naslednjih dneh na sklasi in listu pričakuje tudi pojav **listnih uši na klasu in listu**.

Za zatiranje uši in žitnega strgača priporočamo insekticid **Mavrik 240 EW v odmerku 0,2 L/ha**. **Mavrik 240 EW** odlikuje odlično delovanje tako pri nižjih, kot tudi višjih temperaturah in ni strupen za čebele. Z optimalno delovanje priporočamo, da vodo za škropljenje predhodno zakisate s sredstvom **Aquascope v odmerku 200-250 mL/100 L** ali **pH Minus v odmerku 44-100 mL/100 L vode**.

Rdeči žitni strgač

Listne uši

Mavrik 240 EW

Aquascope in pH Minus

Foliarna prehrana ozimnih žit

Dognojevanje z dušikom (N) in žveplom (S)

Pridelovalcem krušnih žit priporočamo, da pri fungicidnem ukrepu dodajo foliarno gnojilo **Nitro-Speed Total v odmerku 3-5 L/ha**, ki dolgoročno (do 6 tednov) preskrbuje žito z **dušikom**. Poleg **dušika** vsebuje še **žveplo**, ki prispeva k višji vsebnosti beljakovin in višjim odkupnim parametrom ob prodaji in seveda ceni. Lahko pa uporabite tudi novo foliarno gnojilo **Karsia ATS v odmerku 3-5 L/ha**, ki prav tako vsebuje dušik in žveplo.

Klas

Dognojevanje žit, poškodovanih zaradi stresa

Na terenu opazamo posevke, ki so prizadeti od **moče** (rumenenje) in posevke, ki so jih prizadele nedavne jutranje **nizke temperature** (vse do $-3,0\text{ }^{\circ}\text{C}$), na katere so določene sorte žit odreagirale različno, najbolj pa so bili izpostavljeni ječmeni. Na občutljivih sortah in sortah v stresu se zato kažejo poškodbe v rumenjenju posevka in po delno poškodovanih in rjavih konicah listov (cca zadnji del konice v dolžini 4 - 5 cm).

Na takih posevkih priporočamo uporabo foliarnih gnojil na osnovi aminokislin, kot sta **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** ali **Drin v odmerku 1,5 L/ha** ali **Universal Bio v odmerku 3-5 L/ha**, ki je na osnovi morskiha alg.

Nitro-Speed Total in Karsia ATS

Protifert LMW, Drin in Universal Bio

Varstvo oljnih buč

Varstvo pred pleveli

Nestanovitno in hladno vreme v zadnjih dneh je premaknilo setev oljnih buč na konec aprila, bodo pa z zadostno talno vlago in dvigom temperatur izpolnjenio odlični pogoji za kalitev in razvoj posevka. Ker bodo ti pogoji ugajali tudi razvoju plevelov, vsem pridelovalcem priporočamo, da izvedejo ukrep zatiranja plevelov v oljnih bučah takoj po opravljeni setvi, oziroma najkasneje 3 dni po setvi.

Za zatiranje plevelov tako priporočamo v praksi preverjene in učinkovite kombinacije zanesljivih herbicidov, kot je **Centium 36 CS v odmerku 0,25 L/ha + Flexidor v odmerku 0,25 L/ha (na lažjih tipih tal Flexidor v odmerku 0,2 L/ha)**. Ta kombinacija je dovoljena na VVO.

Pleveli v oljnih bučah

Tehnološki nasvet po vzniku oljnih buč!

Po vzniku posevkov, takoj ko ti razvijejo dva prava lista, priporočamo uporabo foliarnih gnojil na osnovi aminokislin, kot sta **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** ali **Drin v odmerku 1,5 L/ha**, da bi pospešili mladostni razvoj in preprečevali nastale stresne situacije mladih rastlinic.

Polži bodo po tej obilni vlagi zelo nevarni škodljivci mladih, razvijajočih se rastlinic oljnih buč, zato je potrebno, da spremljamo posevek in takoj v začetku vznika oljnih buč zarobimo parcele z ustreznim **limacidom**, posebej tam, kjer je na robovih parcel visoka trava ali so melioracijski jarki.

Centium 36 CS in Flexidor

Protifert LMW, Drin in Universal Bio

Varstvo koruze

Varstvo pred pleveli

Zaradi izredno toplega vremena v drugi dekadi aprila, smo bili letos priča zelo zgodnjemu terminu setve koruze. Zato na nekaterih njivah že najdemo posevke v razvojni fazi 2-3 listov. Obilica vlage in napovedano toplo in deževno vreme v prihodnjih dneh, pa bosta dala ugodne pogoje tudi za izrazito hiter razvoj plevelov. Zato svetujemo pregledovanje posevkov in zatiranje plevelov takoj, ko bo možno, oz. ob popolnem vzniku plevelov z najzanesljivejšimi kombinacijami herbicidov.

Za celovito zatiranje plevelov v koruzi svetujemo uporabo novega herbicida **Hector Flex v odmerku 480 g/ha**, ki ga uporabimo po popolnem vzniku plevelov, optimalno v razvojni fazi od 3-7 listov koruze. Herbicid **Hector Flex** vsebuje tri učinkovine in deluje na vse pomembne enoletne in večletne ozkolistne ter širokolistne plevelve v koruzi. Sredstvo vsebuje tudi varovalo in je izredno selektivno do posevka koruze, zato je v skrajnih primerih možna uporaba vse do 9 lista koruze. V primeru neenakomernega vznika ali zastopanosti trajnih travnih plevelov pa ga lahko uporabimo tudi v split aplikaciji, in sicer 2 x po 240 g/ha. **Hector Flex** je novi proizvod podjetja Corteva Agriscience.

Na VVO svetujemo kombinacijo dveh izredno učinkovitih in cenovno ugodnih herbicidov **Mustang 306 SE v odmerku 0,6 L/ha + Stretch v odmerku 1 L/ha**, ki jo uporabimo v razvojni fazi, ko ima koruza 4-7 listov, z njo pa zatiramo tako enoletne kot tudi večletne plevelve seveda se pa vedno ravnamo po razvoju plevelov in ne posevka. Oba herbicid lahko uporabimo tudi za korekcijsko zatiranje plevelov, upoštevati pa moramo to, da manjša koruza lažje prenaša herbicide, prav tako pa so manjši pleveli bistveno bolj dovzetni in je učinkovitost herbicidov nanje vedno boljša, seveda to ne velja za trajne plevelve kot je **njivski slak** in **divji sirek**, ki morata biti dovolj razvita, da lahko preko listne mase prejmeta dovolj sredstva (učinkovine), ki zadostuje za propad celotne rastline s korenino.

Foliarna prehrana ozimnih žit

Revitalizacija in dognojevanje z dušikom

Zgodaj sejane koruze, ki so v času **nizkih temperatur** že bile v fazi 2 listov, so bile izpostavljene stresu, zato ti posevki izrazito kažejo posledice stresa. Za čim prejšnjo **revitalizacijo** priporočamo močno prizadete posevke poskropiti z aminokislinami, kot je sredstvo **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** ali **Drin v odmerku 1,5 L/ha**.

Ko ima koruza 3-6 listov, se v primeru znakov pomanjkanja **fosforja** (rdečenje posevkov) svetuje dognojevanje z novim, specialnim gnojilom **Karsia Fosfor v odmerku 3-5 L/ha**. Sredstvo je dobrodošlo za dognojevanje vseh posevkov, saj **spodbuja hitrejši, mladostni razvoj in boljši, močnejši razvoj koreninskega sistema, kar ima za posledico močne rastline in visoke pridelke**.

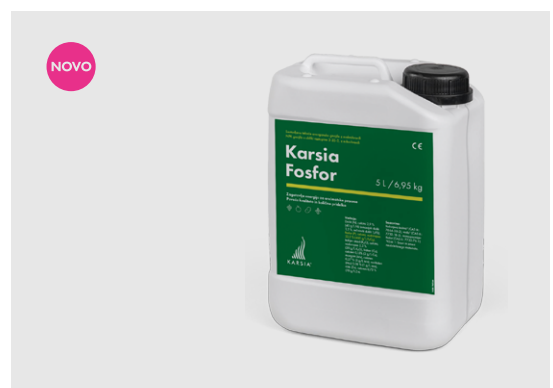
Zapleveljen posevek

Hector Flex

Mustang 306 SE in Stretch

Karsia Fosfor

Varstvo krompirja

Varstvo pred glivičnimi boleznimi

Krompir letos raste v izredno stresnih pogojih in tam, kjer ni bil ustrezno zaščiteno, je tudi pozebel in bo potreboval kar nekaj časa, da se ponovno obraste. Z višanjem temperatur in zaradi obilice vlage bodo nastali ugodni pogoji za okužbo s **fitoftoro oz. krompirjevo plesnijo**, pojavljati pa se bo pričel tudi **koloradski hrošč** in **listne uši**.

Svetujemo, da **manjše posevke** krompirja pred krompirjevo plesnijo v tem času zavarujete z dotikalnim fungicidom **Banjo v odmerku 0,4 L/ha** (40 mL/10 ar, oz. 4 mL/10 L vode, pri porabi 1.000 L/ha). Na močnejše razvitih posevkih pa že lahko uporabite učinkovite sistemske fungicide kot sta **Zorvec Endavia v odmerku 0,4 L/ha** (40 mL/10 ar, oz. 4 mL/10 L vode, pri porabi 1.000 L/ha) ali **Reboot v odmerku 0,45 kg/ha** (45 g/10 ar, oz. 4,5 g/10 L vode, pri porabi 1.000 L/ha). Novost v letošnjem letu je fungicid **Zorvec Entecta**, na osnovi učinkovine »zorvec« (oksatiapiprolin) in amisulbrom, ki pri nas še ni bila registrirana na krompirju. Obe učinkovini sta po FRAC razvrščeni v dve različni kemični skupini, kar zagotavlja odlično antirezistentno strategijo. **Zorvec Entecta se uporablja na krompirju v odmerku 0,25 L/ha** od razvojne faze nastavljanja gomoljev naprej.

Na posameznih njivah se bodo ob otoplitvi vremena začele pojavljati **listne uši**, ki prenašajo številne viruse in pričakujemo lahko že tudi **prve ličinke koloradskega hrošča**. Ob presežanju kritičnega števila, lahko za zatiranje uporabimo sredstvo **Mospilan 20 SG v odmerku 200 g/ha** (20 g/10 ar), hkrati pa z njim zatremo tudi **listne uši**, kot je npr. **siva breskova uš**. Za zatiranje samo **koloradskega hrošča** pa je možno uporabiti tudi insekticid **Laser plus v odmerku 40 mL/ha** (4 mL/10 ar), ki je dovoljen v ekološki pridelavi in kaže odlično in zanesljivo delovanje proti temu škodljivcu.

Foliarna prehrana krompirja

Revitalizacija in dognojevanje z dušikom

Kjer so posevki zaradi moče in nizkih temperatur vidno v stresu ali kažejo listi znake rumenenja, je absolutno na mestu uporaba aminokislin, kot sta foliarni gnojila **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** (350 mL/10 ar oz. 35 mL/10 L vode pri porabi 1.000 L/ha) ali **Drin v odmerku 0,8-1,25 L/ha** (80-125 mL/10 ar, oz. 8-13 mL/10 L vode pri porabi 1.000 L/ha).

Za dognojevanje z dušikom pa lahko uporabite počasno sproščujoče dušično gnojilo **Nitro-Speed Total v odmerku 3-5 L/ha**, ali **Proteoboom v odmerku 3,5-5 kg/ha** (350-500 g/10 ar oz. 35-50 g/10 L pri porabi 1.000 L/ha).

Krompirjeva plesen

Zorvec Endavia in Banjo

Laser plus in Mospilan 20 SG

Nitro-Speed Total

Varstvo soje

Varstvo pred pleveli

Ker subvencijska politika spodbuja setev beljakovinskih rastlin, se letos v Sloveniji pričakuje povečanje površin zasejanih s sojo. V svojem mladostnem razvoju je soja zelo občutljiva rastlina in **pleveli** v posevku predstavljajo izredno močno konkurenco.

Za učinkovito zatiranje nekaterih **širokolistnih plevelov** v soji lahko s pridom uporabimo herbicid **Centium 36 CS v odmerku 0,25 L/ha**, ki je dovoljen tudi na VVO. **Centium 36 CS** uporabimo takoj po setvi soje, oz. do tri dni po setvi. Kombiniramo ga lahko s herbicidom na osnovi pendimentalina, kombinacija pa je dovoljena na VVO.

Soja

Centium 36 CS

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium v odmerku 30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnimi sredstvi, kot sta:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno ali
- **Aquascope v odmerku 200-250 mL/100 L vode**, ki zniža kislost na optimum, poleg tega pa tudi zniža trdoto vode, preprečuje penjenje in deluje kot močilo.

pH minus in Aquascope

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki so lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot je **mraz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**. V takem primeru se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

- **Protifert LMW v odmerku 3,5 L/ha** ali
- **Drin v odmerku 0,4-1,7 L/ha** ali
- **Göemar BM86 v odmerku 3,0 L/ha**.

Protifert LMW, Drin in Göemar BM86

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.